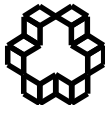

<p>صفحه ۸ از ۸</p>	<p>دستورالعمل اجرایی دوره دکتری (Ph.D.) آموزشی - پژوهشی</p>	 <p>تاسیس ۱۳۰۷ دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی مدیریت تحصیلات تکمیلی</p>
--------------------	---	--

الف - مقدمه

دستورالعمل اجرایی دوره دکتری بمنظور ایجاد وحدت رویه در برگزاری این دوره در سطح دانشگاه تدوین گردیده است. بموجب این دستورالعمل که مبتنی بر آیین نامه های مصوب وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری است، (آیین نامه مصوب جلسه ۷۷۵ مورخ ۱۳۸۹/۸/۸ شورای عالی برنامه ریزی آموزش عالی) دوره دکتری شامل دو بخش آموزشی و پژوهشی میباشد. مجموع واحدهای دوره دکتری ۳۶ واحد است که ۱۲ واحد آن آموزشی و ۲۴ واحد آن پژوهشی و مربوط به تنظیم رساله دکتراست. تمرکز اصلی در برنامه دوره دکتری بر پژوهش استوار میباشد و واحدهای درسی به منظور تقویت توان علمی دانشجو در اجرای فعالیتهای پژوهشی دوره در نظر گرفته شدهاند.

ب - پذیرش

ماده ۱ - شرایط ورود به دوره دکتری:

- ۱-۱ داشتن شرایط عمومی تحصیل در دورههای آموزش عالی.
  - ۲-۱ داشتن حداقل مدرک کارشناسی ارشد (فوق لیسانس) در یکی از رشتههای تحصیلی متناسب با رشته تحصیلی مورد تقاضا از یکی از دانشگاههای معتبر داخل یا خارج کشور. (رشتههای متناسب برای ادامه تحصیل توسط سازمان سنجش و آموزش کشور تعیین می شوند .)
  - ۳-۱ داشتن مهارتهای زبان انگلیسی،
- تبصره ۱:** نحوه احراز صلاحیت علمی و توانایی در زبان خارجی بر اساس آئین نامه آزمون های نیمه متمرکز ورودی دکترا مصوب وزارت تعیین می شود .
- ۴-۱ احراز صلاحیتهای علمی - تخصصی، براساس ضوابط آزمون نیمه متمرکز ، سازمان سنجش و آموزش کشور و شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه
- تبصره ۲:** داوطلبان واجد شرایط ادامه تحصیل در دوره دکتری از طریق آییننامه استعدادهای درخشان و یا سایر آیین نامههای مشابه، براساس دستورالعملهای اجرایی مصوب در دانشگاه پذیرفته میشوند

ج - استاد راهنما

ماده ۲ - داوطلبین پذیرفته شده در دوره دکتری پس از ثبت نام، فعالیتهای آموزشی و پژوهشی خود را زیر نظر استاد راهنما انجام میدهند.

ماده ۳ - استاد راهنما در مقطع دکتری باید عضو هیأت علمی تمام وقت دانشگاه و واجد شرایط زیر باشد :

۱-۳- حداقل مرتبه استادیاری .

۲-۳- دو سال سابقه تدریس در مقطع کارشناسی ارشد (حداقل ۲ عنوان درسی) .

۳-۳ - راهنمایی حداقل دو پایان نامه کارشناسی ارشد (پایان یافته) .

۴-۳ - انتشار حداقل دو مقاله غیر مستخرج از پایان نامه در مجلات علمی پژوهشی معتبر و دارای نمایه معتبر بین المللی که حتما باید نام دانشگاه صنعتی خواجه نصیر به عنوان محل کار عضو هیات علمی قید شده باشد و ضمناً عضو هیات علمی مذکور نفر اصلی در فهرست نویسندگان باشد. (اولین عضو هیات علمی پس از حذف نام دانشجویان)

۵-۳ - اخذ نظر موافق شورای دانشکده برای پذیرش دانشجوی دکتری با توجه به میزان حضور موثر (حداقل $\frac{2}{3}$ ساعات مقرر) و سوابق پژوهشی و نیز شرایط تحصیلی دانشجویان دکترای قبلی و فعلی.

تبصره ۱: استاد راهنما با تقاضای دانشجو، موافقت استاد و تأیید گروه آموزشی ذیربط در شروع تحصیل تا قبل از انتخاب واحد دانشجو تعیین می شود.

تبصره ۲: در صورت تشخیص استاد راهنما و تأیید شورای گروه و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، یکی از اعضای هیأت علمی با حداقل مرتبه استادیاری از داخل یا خارج از دانشگاه میتواند بعنوان استاد راهنمای دوم در هدایت پژوهشی دانشجو همکاری نماید. استاد راهنمای اول حداقل ۶۰٪ مسئولیت هدایت رساله دانشجو را به عهده خواهد داشت. با وجود این مسئولیت نهایی کلیه فعالیتهای دانشجو در طول دوره بر عهده استاد راهنمای اول (که در این دستورالعمل استاد راهنما نامیده میشود) خواهد بود.

تبصره ۳: در شرایط خاص و با پیشنهاد استاد راهنمای اول و تأیید گروه آموزشی مربوطه و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و پس از تصویب در شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه استاد راهنمای دوم می تواند از متخصصان با مدرک دکتری خارج از دانشگاه نیز انتخاب شود.

تبصره ۴: اعضاء هیئت علمی دانشگاه با حداقل مرتبه استادیاری که فاقد شرایط لازم جهت راهنمایی دانشجوی دکترای می باشند می توانند در صورت موافقت استاد راهنمای اول، تأیید گروه آموزشی و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده صرفاً برای یک دانشجو به عنوان استاد راهنمای دوم همکاری نمایند. توضیح اینکه این ظرفیت برای استاد راهنمای اول در اینگونه موارد به تعداد یک نفر دانشجو محاسبه خواهد شد.

تبصره ۵: تغییر استاد راهنما با تقاضای دانشجو، تأیید گروه آموزشی ذیربط و تصویب شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده و حداکثر تا قبل از دفاع از پیشنهادیه رساله میسر میباشد. در عین حال به مراجع ذیربط در دانشکده توصیه میشود که با تغییر استاد راهنما بجز در شرایط کاملاً استثنایی و بدون حصول اطمینان از وجود دلایل موجه موافقت نمایند.

ماده ۴ - حداکثر تعداد دانشجویان دکتری اعضای هیات علمی واجد شرایط با توجه به مرتبه و سوابق علمی و حضور و سابقه هدایت دانشجویان قبلی آنان توسط شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تعیین میگردد.

ماده ۵ - در صورت نیاز و تشخیص استاد راهنما، یک یا حداکثر دو تن از اعضای هیات علمی دانشگاهها یا سایر متخصصان ذیصلاح با مدرک دکتری به عنوان "استاد مشاور" رساله دانشجو تعیین و از همکاری آنان پس از برگزاری موفقیت آمیز ارزیابی آموزشی و پژوهشی دانشجو و تأیید گروه آموزشی مربوطه استفاده میگردد.

ماده ۶ - ضوابط مربوط به حق الزحمه اساتید راهنما و مشاور توسط شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تهیه و جهت تصویب به مراجع ذیصلاح ارجاع میگردد.

د- مرحله آموزشی

ماده ۷- دانشجوی دکتری باید ۱۲ واحد درسی را در طول مرحله آموزشی دوره تحصیل خود که حداکثر ۲ نیمسال میباشد بگذراند. دروس دوره به پیشنهاد استاد راهنما و با تصویب گروه آموزشی باتوجه به برنامه درسی مصوب هر رشته در هنگام پذیرش دانشجو و حداکثر تا پایان نیمسال اول تحصیلی تعیین می گردند.

تبصره ۱: دانشجو میبایست در طول مرحله آموزشی در هر نیمسال تحصیلی حداقل در ۶ واحد درسی و حداکثر ۹ واحد (با احتساب دروس مذکور در تبصره ماده ۹ و تبصره ماده ۱۰) ثبت نام نماید مگر آنکه واحدهای باقیمانده کمتر از ۶ واحد باشد.

تبصره ۲: حذف درس یا تغییر فهرست دروس در دوره دکتری تنها در شرایط اضطراری امکانپذیر است. بدین منظور دانشجوی متقاضی حذف یا تغییر درس باید دلایل و مدارک لازم را ارائه کند. مراحل بعدی شامل تأیید استاد راهنما و گروه آموزشی مربوطه و تصویب نهایی شورای دانشکده میباشد. در هر صورت تقاضای حذف درس میبایست تا پیش از زمان حذف اضطراری به آموزش دانشکده تحویل شده باشد.

ماده ۸- حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۴ از ۲۰ است.

ماده ۹- میانگین کل نمرات دانشجو در دوره آموزشی نباید از ۱۶ کمتر باشد.

تبصره: در صورتیکه میانگین کل نمره های دانشجو به ۱۶ نرسد دانشجو میتواند با نظر استاد راهنما و تأیید گروه آموزشی حداکثر تا ۶ واحد درسی از دروس مصوب دوره را به منظور جبران معدل علاوه بر سقف واحدهای درسی حداکثر در یک نیمسال اخذ نماید.

ماده ۱۰- دانشجویانی که تعدادی از واحدهای درسی لازم را در دوره کارشناسی ارشد

نگذرانده باشند می توانند به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای گروه آموزشی این واحدها را به صورت دروس جبرانی بگذرانند. حداکثر تعداد واحدهای جبرانی ۶ واحد می باشد و به مدت مجاز مرحله آموزشی دانشجویانی که ۶ واحد جبرانی داشته باشند یک نیمسال تحصیلی افزوده میشود . حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۴ از ۲۰ میباشد. دروس جبرانی در میانگین کل نمرات و تعداد واحدهای دوره آموزشی دانشجو محسوب نمیگردند و الزاماً بایستی در سال اول تحصیل دانشجو اخذ و گذرانده شوند.

تبصره: گذراندن یک درس زبان انگلیسی با ارزش معادل ۳ واحد برای دانشجویان دوره های دکتری دانشگاه در مرحله آموزشی با حداقل نمره قبولی ۱۴ اجباری است. این درس به منظور تقویت مهارتهای دانشجویان در نوشتن متون علمی (academic writing) ارائه میگردد ولی نمره آن در محاسبه میانگین کل و تعداد واحدهای دوره آموزشی دانشجو محسوب نخواهد شد.

ه- ارزیابی آموزشی

ماده ۱۱- دانشجویانی که مرحله آموزشی را با موفقیت به انجام رسانده و واجد شرایط مذکور در بند (۱-۳) ماده ۱ و تبصره ماده ۱۰ در ارتباط با مهارتهای زبان انگلیسی نیز باشند میبایست درخواست برگزاری " آزمون جامع" خود را در ابتدای نیمسال سوم نموده و پس از تأیید استاد راهنما و گروه آموزشی مربوطه به تحصیلات تکمیلی دانشکده ارائه نمایند. زمان انجام این ارزیابی کتبی نیمسال سوم میباشد.

تبصره: زمان برگزاری این آزمون در هر سال تحصیلی در نیمسال اول، آبان ماه و در نیمسال دوم، اردیبهشت ماه می باشد. تحصیلات تکمیلی دانشکده قبل از برگزاری آزمون بایستی نظر تحصیلات تکمیلی دانشگاه را در خصوص شرایط عمومی و آموزشی دانشجو استعلام نماید. تحصیلات تکمیلی دانشگاه نظر خود را ظرف مدت ۱۵ روز به دانشکده اعلام مینماید .

ماده ۱۲- مواد امتحانی در این آزمون از محتویات ۲ یا ۳ "موضوع درسی" از دروس دوره تحصیلات تکمیلی و کارشناسی به انتخاب استاد راهنما و به تصویب شورای گروه خواهد بود.

تبصره ۱: منظور از "موضوع درسی" یک درس به خصوص نیست، بلکه یک موضوع تخصصی است که خود می تواند شامل چند درس باشد که دانشجو در مقاطع مختلف آن را گذرانده است.

تبصره ۲: سئوالات امتحان جامع کتبی به صورت مفهومی بوده و طراحان سوال به پیشنهاد گروه و تصویب شورای دانشکده تعیین می گردند.

تبصره ۳: امتحان جامع توسط هیاتی مرکب از افراد زیر انجام می شود:

۱- استاد یا اساتید راهنما

۲- حداقل ۳ نفر از اعضای هیات علمی با حداقل مرتبه استادیاری که حداقل یکی از آنها دانشیار باشد و ۳ سال سابقه تدریس در دوره کارشناسی ارشد به تایید شورای گروه و شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده برای طرح سوال از داخل یا خارج دانشکده .

ماده ۱۳- میانگین نمرات دانشجو در آزمون جامع نباید کمتر از ۱۶ باشد. دانشجویی که میانگین امتحان جامع وی کمتر از ۱۶ باشد تنها یک بار دیگر می تواند در امتحان جامع بعدی شرکت نماید.

ماده ۱۴- نتیجه ارزیابی آموزشی می بایست حداکثر تا ۲ هفته پس از آزمون، توسط تحصیلات تکمیلی دانشکده رسماً به تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال شده و نیز به اطلاع دانشجو رسانده شود.

و- ارزیابی پژوهشی

ماده ۱۵- دانشجو موظف است با نظر استاد راهنما پیشنهادیه رساله دکتری (پروپوزال) خود را در نیمسال سوم و پس از قبولی در آزمون جامع تنظیم و آنرا حداقل دو هفته قبل از برگزاری جلسه ارزیابی پژوهشی در اختیار اعضای هیئت داوران قرار دهد.

ماده ۱۶- پیشنهادیه رساله دکتری، گزارشی مشتمل بر معرفی موضوع تحقیق، مرور فعالیتهای انجام شده در زمینه مورد نظر و ارائه توضیحات لازم در خصوص روش انجام تحقیق بوده و میبایست در آن بطور صریح به نوآوریهای موردنظر در کار پژوهشی (Contributions) اشاره شده باشد.

تبصره: دانشجو در نیمسالی که مشغول تهیه گزارش و شرکت در ارزیابی آموزشی و پژوهشی می باشد بعنوان دانشجوی درحال گذراندن ارزیابی جامع ثبت نام میشود.

ماده ۱۷- ارزیابی پژوهشی دانشجو دو ماه پس از اعلام نتیجه قبولی در آزمون جامع کتبی برگزار می شود. انجام ارزیابی حداکثر تا پایان نیمسال چهارم با اخذ مجوز از شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده و دانشگاه مجاز خواهد بود .

تبصره: در صورتی که به هر دلیل دانشجو موفق به دفاع از پیشنهاد رساله خود در زمان مقرر نشود بایستی با ارائه دلایل موجه نسبت به تعیین تکلیف از شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده و دانشگاه اقدام نماید .

ماده ۱۸- برنامه ریزی تشکیل جلسه ارزیابی پژوهشی و دعوت از اعضای هیأت داوران بر عهده معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده میباشد.

ماده ۱۹- ارزیابی پژوهشی توسط اعضای هیات داوران به شرح زیر صورت میگیرد:

۱- استاد یا اساتید راهنما

۲- چهار نفر عضو هیأت علمی به پیشنهاد گروه آموزشی و تصویب شورای دانشکده که مرتبه علمی دو تن از آنان باید حداقل دانشیار باشد.

تبصره ۱: یک نفر عضو هیأت علمی بعنوان نماینده تحصیلات تکمیلی دانشکده بدون حق رأی و صرفاً بمنظور نظارت بر حسن برگزاری جلسه و رعایت دستورالعملها و آیین نامه‌های ذیربط در جلسه ارزیابی شرکت میکند.

تبصره ۲: دو نفر از اعضا هیأت داوران باید از خارج از دانشگاه و عضو هیأت علمی یکی از دانشگاههای معتبر یا مراکز آموزشی و پژوهشی مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با مرتبه علمی دانشیار یا بالاتر باشند.

ماده ۲۰ - جلسه ارزیابی با هدف ارزیابی قابلیت‌های پژوهشی دانشجو در حضور هیأت داوران و با هدایت نماینده تحصیلات تکمیلی دانشکده تشکیل و پس از حضور اساتید راهنما و حداقل ۳ نفر از داوران رسمیت مییابد. حضور عضو با مرتبه دانشیار یا بالاتر خارج از دانشگاه جهت برگزاری جلسه الزامی است.

تبصره: برگزاری جلسه ارزیابی پژوهشی منوط به دریافت نظرات کتبی مثبت حداقل یکی از داوران خارج از دانشگاه در خصوص کفایت مطالب ارائه شده در پیشنهادیه می‌باشد.

ماده ۲۱ - نتیجه ارزیابی پژوهشی به شرح ذیل ظرف حداکثر دو هفته پس از برگزاری آن به تحصیلات تکمیلی دانشگاه منعکس میگردد:

۱ - قبول

۲ - قبول پس از اصلاح گزارش پیشنهادیه رساله

۳ - مردود

ماده ۲۲ - به دانشجویان مردود یک بار فرصت داده میشود بلافاصله در ارزیابی مجدد که دو ماه بعد از ارزیابی اول برگزار می شود شرکت نمایند. در صورت مردود شدن در ارزیابی دوم، دانشجو محروم از تحصیل میگردد.

ماده ۲۳ - در کارنامه دانشجویان مشمول مورد ۲ از ماده ۲۱ عنوان "قبول منوط به انجام اصلاحات در گزارش" درج و پس از انجام اصلاحات لازم که به تأیید هیأت داوران رسیده است، ارزیابی پژوهشی با عنوان قبول وارد میشود. (این اصلاحات شامل اصلاحات جزئی نمی باشد).

ماده ۲۴ - نتیجه ارزیابی پژوهشی از طریق تحصیلات تکمیلی دانشکده پس از دو هفته به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه اعلام می گردد، این مدیریت حداکثر ظرف سه هفته پس از برگزاری جلسه ارزیابی پژوهشی نتیجه را کتباً به دانشجو اعلام می نماید.

ماده ۲۵ - دانشجویان دکتری که نیاز به شرکت در ارزیابی جامع دوم را ندارند باید حداکثر تا پایان نیمسال چهارم و دانشجویانی که موظف به تکرار ارزیابی جامع (چه آموزشی و چه پژوهشی) خود شده‌اند و یا مشمول انتخاب دروس جبرانی و یا جبران معدل شده‌اند باید حداکثر تا پایان نیمسال پنجم از پیشنهادیه رساله خود دفاع و ارزیابی جامع خود را با موفقیت طی نمایند. صدور مجوز فعالیت های مذکور مشروط به موافقت شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه خواهد بود. طول مدت مجاز تحصیل دانشجویان اعم از اینکه در یک یا دو ارزیابی جامع شرکت نمایند یکسان میباشد.

ز - مرحله پژوهشی و تدوین رساله

ماده ۲۶ - دانشجو موظف است فعالیتهای علمی و تحقیقی خود را از ابتدای دوره با هماهنگی استاد راهنما آغاز نماید.

ماده ۲۷- به منظور اخذ مجوز برگزاری دفاع از رساله، دانشجو می بایست حداقل دو مقاله در مجلات علمی پژوهشی معتبر و دارای نمایه معتبر بین المللی ارائه نموده باشد. اعطای مجوز منوط به ارائه مدرکی دال بر قبول قطعی مقاله و یا انتشار آن است.

تبصره ۱: امتیاز مقاله فقط در صورتی که مقاله مستخرج از موضوع رساله دانشجو بوده و اسامی استاد یا اساتید راهنما و دانشگاه در مقاله ذکر شده باشند به دانشجو تعلق میگیرد.

ماده ۲۸- اعلام آمادگی جهت دفاع از رساله با تائید استاد راهنما، گروه آموزشی مربوطه و شورای دانشکده صورت میگیرد.

ماده ۲۹- ترکیب هیأت داوران در جلسه دفاع از رساله مطابق ماده ۱۹ این دستورالعمل باضافه استاد یا اساتید مشاور میباشد. اعضای هیأت داوران میتوانند همان افراد مدعو در جلسه ارزیابی پژوهشی بوده و در موارد ضروری افرادی متفاوت با همان مراتب دانشگاهی باشند. لازم است اسامی این افراد در شورای دانشکده مطرح و به تائید رسیده باشند. همچنین یک نفر عضو هیأت علمی به انتخاب مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه به منظور نظارت بر حسن برگزاری جلسه و رعایت دستورالعملها و آیین نامه های ذریبط در جلسه دفاعیه شرکت میکند.

ماده ۳۰- برنامه ریزی تشکیل جلسه دفاع از رساله و دعوت از اعضای هیات داوران بر عهده معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده می باشد.

ماده ۳۱- نسخههای رساله که براساس شیوه نامه تدوین رساله در دوره های دکتری تهیه و به تعداد کافی تکثیر شده است میبایست حداقل چهار هفته قبل از دفاع در اختیار هیأت داوران قرار گیرد.

ماده ۳۲- اعضای هیات داوران میبایست نظر مثبت مکتوب خود را در خصوص کفایت مطالب رساله جهت دفاع را تا قبل از برگزاری جلسه با استفاده از فرم مربوطه به تحصیلات تکمیلی دانشکده اطلاع دهند.

ماده ۳۳- معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده حداقل چهار هفته قبل از برگزاری دفاع، مراتب آمادگی دانشجو جهت دفاع از رساله را بمنظور اخذ مجوز و معرفی نماینده به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه اعلام می نماید.

ماده ۳۴- تحصیلات تکمیلی دانشکده پس از دریافت حداقل ۳ پاسخ مثبت از سوی داوران (حداقل یکی از آنها باید داور خارجی باشد) تاریخ جلسه دفاع را با هماهنگی و همکاری دانشجو و استاد راهنما تعیین و اعلام مینماید.

ماده ۳۵- جلسه دفاع از رساله با حضور استاد یا اساتید راهنما و مشاور، نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه و حداقل ۳ نفر از داوران رسمیت می یابد. حضور داور خارجی و نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه جهت برگزاری جلسه الزامی است.

ماده ۳۶- جلسه دفاع در حضور هیات داوران و با هدایت نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه برگزار میگردد.

ماده ۳۷ - نتیجه جلسه دفاع از رساله و امتیاز آن یکی از موارد زیر خواهد بود:

- ۱- پذیرش رساله دکتری
- ۲- پذیرش رساله دکتری پس از انجام اصلاحات پیشنهادی هیأت داوران.
- ۳- برگزاری دفاع مجدد (بدون تغییر هیأت داوران).
- ۴- عدم پذیرش رساله دکتری.

تبصره ۱: رساله پذیرفته شده با ملاک ارزشیابی عددی (۲۰-۰) به شرح زیر امتیازدهی می گردد:

۱- با درجه عالی	نمره ۱۹ تا ۲۰
۲- با درجه بسیار خوب	نمره ۱۸ تا ۱۸/۹۹
۳- با درجه خوب	نمره ۱۷ تا ۱۷/۹۹
۴- قابل قبول	نمره ۱۶ تا ۱۶/۹۹

تبصره ۲:

ملاک تصمیم‌گیری در خصوص رد یا قبول رساله و همچنین درجه آن، میانگین نمراتی است که هر یک از داوران حاضر در جلسه مستقلاً به دانشجو می‌دهند. در این مجموعه استادان راهنما (در صورت تعدد) و مشاور مجموعه یک رای خواهند داشت. نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه مسئول جمع‌آوری نمرات به طور محرمانه و نیز اخذ میانگین به عنوان نمره نهایی دانشجو است. به علاوه نماینده تحصیلات تکمیلی باید ترتیبی اتخاذ نماید تا سئوالات در جلسه دفاع منحصراً توسط داوران پرسیده و پاسخ به آنها منحصراً توسط دانشجو ارائه گردد.

تبصره ۳:

چنانچه رساله نیاز به اصلاحاتی داشته باشد، دانشجو موظف است پس از اعمال اصلاحات، مراتب را به تأیید هیأت داوران رسانده و فرم تکمیل شده مربوطه را به تحصیلات تکمیلی دانشکده تحویل نماید.

تبصره ۴:

اعمال اصلاحات لازم در پایان نامه و یا برگزاری جلسه دفاع مجدد نباید از حداکثر مدت مجاز دوران تحصیل دانشجو تجاوز نماید و تحصیلات تکمیلی دانشکده موظف به نظارت بر این امر و انجام اقدامات مقتضی در این خصوص است.

ماده ۳۸ - چنانچه رساله دانشجو غیر قابل قبول ارزیابی شود بنا به تشخیص هیأت داوران دانشجو مجاز است طی حداکثر شش ماه به شرط اینکه از حداکثر مدت مجاز تحصیل بیشتر نشود اصلاحات لازم در رساله را به عمل آورد و صرفاً یکبار دیگر از آن دفاع نماید.

ماده ۳۹ - تحصیلات تکمیلی دانشکده می‌بایست نسخه‌ای از فرمهای تکمیل شده مربوط به برگزاری جلسه دفاع را حداکثر دو هفته پس از دفاع، جهت انجام اقدامات مقتضی به تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال نماید. همچنین دانشکده می‌بایست فرم دریافت رساله دانشجویان را در "پایگاه اطلاع‌رسانی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران" تکمیل نموده و فرم ممهور شده را به همراه یک نسخه از رساله که بر روی لوح فشرده (CD) ذخیره شده به پیوست پرونده آموزشی دانشجو جهت انجام امور فارغ‌التحصیلی به تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال نماید.

ح- سایر مقررات

ماده ۴۰ - تحصیل در دوره دکتری به صورت تمام وقت می‌باشد.

ماده ۴۱ - مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری حداقل ۳/۵ سال و حداکثر ۴/۵ است و در صورت ضرورت به پیشنهاد استاد راهنما و تایید گروه ذی ربط، حداکثر تا یک نیمسال تحصیلی به این مدت افزوده خواهد شد.

تبصره: در صورتی که دانشجو بنا به عللی خارج از اختیار خود و یا بروز مشکلات غیر قابل پیش بینی، در مدت مجاز موفق به اتمام تحصیل نشود، به پیشنهاد استاد راهنمای دانشجو، کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه با حضور استاد راهنما، وضعیت دانشجو را بررسی و متناسب با کمیت و کیفیت فعالیت های علمی دانشجو، در مورد مدت و نحوه ادامه تحصیل یا اخراج او تصمیم گیری قطعی خواهد کرد.س

ماده ۴۲ - دانشجو موظف است که در طول دوره تحصیل، گزارشی از فعالیتهای خود در هر نیمسال تحصیلی را در انتهای نیمسال به استاد راهنمای خود تحویل دهد. انجام ثبت نام در هر نیمسال پس از نیمسال اول منوط به تحویل فرم تکمیل شده مربوط به نیمسال قبل به تحصیلات تکمیلی دانشکده است. در صورت عدم تایید فعالیتهای دانشجو توسط استاد راهنما در مرتبه اول به دانشجو اخطار کتبی توسط معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده داده می شود و دانشجو در صورتی که با مشکل سنوات تحصیلی مواجه نشود می بایست از یک نیمسال اجباری مرخصی تحصیلی با احتساب سنوات استفاده نماید چنانچه این موضوع برای بار دوم تکرار شود دانشجو پس از تصویب موضوع در گروه مربوطه، شورای دانشکده و شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه از ادامه تحصیل محروم می شود.

ماده ۴۳ - دانشجویان دکتری دانشگاه موظف به ارائه دو سمینار در طول دوره پژوهشی به فاصله حداقل یک نیمسال براساس برنامه ریزی تحصیلات تکمیلی دانشکده می باشند. برگزاری سمینارهای ۱ و ۲ اجباری بوده و در کارنامه دانشجو با عنوان "گذرانده" بدون نمره منعکس می گردند.

ماده ۴۴ - هر دانشجو در طول تحصیل میتواند از یک نیمسال مرخصی با احتساب در سنوات استفاده نماید. این مرخصی می بایست در شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه مصوب گردد.

تبصره: دانشجو در ترم اول نمی تواند از مرخصی با احتساب استفاده نماید.

ماده ۴۵ - در موارد زیر دانشجو از ادامه تحصیل در دوره دکتری محروم می شود:

- ۱- میانگین کل نمره های درس هایی که دانشجو گذرانده است (با توجه به ماده ۹) کمتر از ۱۶ شود.
- ۲- صلاحیت علمی دانشجو برای استمرار فعالیت پژوهشی پس از دو بار ارزیابی (با توجه به مواد ۱۳ و ۲۲) احراز نشود.
- ۳- رساله دانشجو (با توجه به ماده ۳۷) "غیر قابل قبول" ارزیابی شود.
- ۴- مدت مجاز تحصیل دانشجو (با توجه به ماده ۴۱) به پایان برسد.
- ۵- فعالیتهای علمی دانشجو (با توجه به ماده ۴۲) مورد تایید دانشگاه نباشد.

تبصره: در صورت محروم شدن یا انصراف دانشجو از ادامه تحصیل در دوره دکترا، دانشگاه مجاز است با رعایت ضوابط و مقررات مربوط، صرفاً گواهینامه ای بر اساس کارنامه تحصیلی دانشجو صادر کند و در اختیار وی قرار دهد.

ماده ۴۶ - فرمهای گردش کار به منظور تسهیل در روند اجرای این دستورالعمل، توسط مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه تهیه و به تصویب شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه خواهند رسید.

ماده ۴۷ - این دستورالعمل مشتمل بر ۸ بخش، ۴۷ ماده و ۲۸ تبصره در تاریخ ۱۳۹۰/۳/۳۱ در شورای دانشگاه به تصویب رسید و برای دانشجویانی که از سال تحصیلی ۸۹-۹۰ پذیرفته میشوند و به مدت ۵ سال لازم الاجراست. استفاده از مفاد این دستورالعمل در ارتباط با دانشجویان ورودی قبلی نیز پس از کارشناسی و تعیین موارد در شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه بلامانع است.